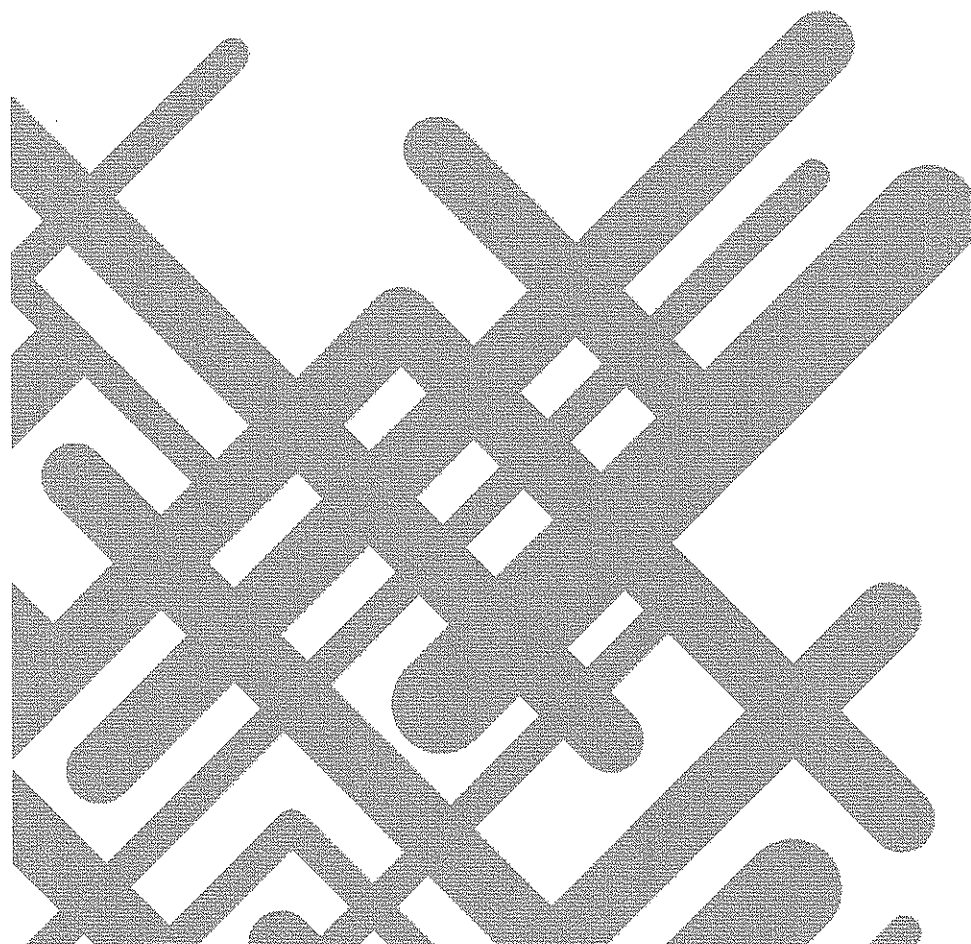

Uppdrag att redovisa fördjupade analyser om regelefterlevnaden inom yrkestrafiken på väg

3. Taxiverksamheten som helhet

Delredovisning av regeringsuppdrag N2013/2816/TE

Sammanfattning

Transportstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att redovisa fördjupade analyser om regelefterlevnaden inom yrkestrafiken på väg. Den här rapporten omfattar taxiverksamheten som helhet (punkt 3 i uppdraget).

Transportstyrelsen föreslår följande.

- Taxiföraren ska, utifrån tillståndshavarens skyldighet vad gäller prisinformation, lämna en prisuppgift före varje färd i taxitrafik om det högsta jämförpriset för aktuellt fordon överstiger 500 kr. Prisuppgiften ska ange ett pris som inte får överstigas. Uppgiften ska lämnas senast när färden beställs och på ett beständigt sätt. Uppgiften ska sparas hos taxiföraren.
- Körprov för taxiförarlegitimation ska utökas med ett moment för att kontrollera sökandes förmåga att tillämpa kunskaper för att hitta till passagerares resmål.
- En straffbestämmelse införs som innebär att den tillståndshavare eller taxiförare som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot föreskrifter som rör lokalkännedom döms till penningböter.
- Bestämmelserna om anmälan om fordon i taxitrafik förtydligas så att det framgår att en fullständig anmälan ska ha kommit in till Transportstyrelsen innan ett fordon får användas i taxitrafik.
- Fordonets taxameterutrustning ska vara besiktad i föreskriven ordning för att ett fordon ska få användas i taxitrafik. Polisen ska kunna omhänderta en registreringsskylt om taxameterutrustningen vid en kontroll visar sig inte fungera tillfredsställande eller om den är obesiktad.
- Det införs ytterligare en punkt om när en taxiförarlegitimation blir ogiltig. Om en förare förnyar sin taxiförarlegitimation under giltighetstiden blir legitimationen ogiltig när en ny taxiförarlegitimation har lämnats ut.
- Det ska vara möjligt att snabbt få en duplett på taxiförarlegitimationen, om en taxiförare tappar bort sin legitimation eller om den har förstörts.
- Transportstyrelsen ska få meddela föreskrifter om att en ansökan om utfärdande av taxiförarlegitimation får ges in på elektronisk väg.
- Polis och åklagare får möjlighet att omhänderta en taxiförarlegitimation som inte gäller.

- Konkurrensverket ska utvärdera undantagsreglerna från konkurrenslagens förbud mot konkurrensbegränsande samarbete som beslutats på taxiområdet.
- Efter närmare två års tillämpning av taxitrafiklagen och taxitrafikförordningen har Transportstyrelsen uppmärksammat att vissa justeringar behöver göras:
 - Ordet yrkeskunnande byts ut till ordet yrkeskompetens i de fall där det rör kravet på taxiförarlegitimation.
 - Bestämmelsen om när kontroll av nyttjanderätt ska göras behöver förtydligas.
 - Bestämmelsen om de s.k. hamndispenserna ska upphöra.
 - Information om domar, beslut m.m. ska sammanställas med taxitrafikregistreringen även under den tid taxiförarens körkort är ogiltigt.
 - Vid anmälan av fordon i taxitrafik slopas kravet på utländskt registreringsbevis för fordon som är registrerade i utlandet.

Utöver ovanstående förslag redovisar Transportstyrelsen följande bedömningar.

- Det bör för närvarande inte införas krav på ägare av rescentra att informera om prissättning för taxi. Transportstyrelsen anser istället att Konsumentverket inom ramen för sitt uppdrag kan ge råd och stöd till ägare av rescentra om hur sådan information bör se ut och var den bör finnas.
- Det bör för närvarande inte införas krav på taxiledningssystem.
- Det finns inom ramen för gällande bestämmelser möjlighet att, med utvecklade handläggningsrutiner, komma till rätta med de problem med ägarbyten av efterlysta taxifordon som polisen har redovisat.
- Kraftigare åtgärder behöver vidtas i fråga om taxiförarlegitimation då innehavaren dömts för otillåten taxitrafik vid ett tillfälle. Det är möjligt att ändra nuvarande praxis så att Transportstyrelsen vid kommande ärende kan besluta om återkallelse i stället för att meddela varning.
- Ett införande av obligatoriska redovisningscentraler kommer att försvåra skattefusk och göra branschen mindre intressant för oseriösa aktörer.

- Det bör inte införas krav på att taxameterutrustning ska inkludera en betalterminal. Det bör för närvarande inte heller införas krav på att om en betalterminal används, så ska den vara tillförlitligt ansluten till eller integrerad med taxameterutrustningen.
- Om förslaget om redovisningscentraler inte genomförs bör uppgifter om taxameter och ackrediterade taxameterverkstäder införas i vägtrafikregistret.
- Det är för närvarande nödvändigt med krav på godkänd taxameterutrustning.
- Det bör för närvarande inte införas krav på utmärkning av fordon som används i taxitrafik.
- Transportstyrelsen instämmer i vad som påpekats av bl.a. Konkurrensverket att det vore av värde om kommunerna vid upphandlingar av färdtjänst, skolskjutsar m.m. i mindre tätorter och glesbygd beaktar förutsättningarna för små taxiföretag att delta i anbudsgivningen. Ett samlat upphandlingsstöd kommer att koncentreras till Konkurrensverket. Konkurrensverket får därmed större möjligheter att vägleda kommunerna i denna fråga. Transportstyrelsen bedömer därför att någon ytterligare åtgärd inte behöver föreslås för närvarande.

Utöver ovanstående förslag och bedömningar redovisar Transportstyrelsen följande åtgärder.

- Det teoretiska provet i kartläsning behöver moderniseras. Provet ska revideras för att anpassas till de förutsättningar blivande taxiförare ställs inför. Transportstyrelsen har påbörjat revideringen.
- Om regeringen beslutar i enlighet med förslaget om ett nytt moment i körprovet för taxiförarlegitimation, kommer Transportstyrelsen att meddela föreskrifter som närmare reglerar vad körprovet ska omfatta så att förarprövaren även kan kontrollera att blivande taxiförare hittar till passagerares resmål. Blivande taxiförare ska visa att teknisk utrustning används på ett trafiksäkert sätt.
- Transportstyrelsen kommer att meddela föreskrifter om skriftligt prov i lokalkännedom. Detta prov ska avläggas om taxiföraren kommer att utöva sitt yrke i någon av de tre storstäderna Stockholm, Göteborg eller Malmö. Provet kommer att anpassas till respektive ort.

- Under år 2013 har Transportstyrelsen och Rikspolisstyrelsen tagit fram ett utkast till gemensam tillsynsstrategi för tillsyn och kontroll av yrkestrafiken på väg. Under våren 2014 ska strategin interneras, förankras och beslutas inom respektive myndighet.
- Under år 2013 har samverkande myndigheter beslutat om en riktlinje för myndighetssamverkan för perioden 2014-2019. Riktlinjen tar sin utgångspunkt i de tillståndsmätningar som genomfördes första gången år 2012 och som ska genomföras vart tredje år. I riktlinjen ingår även ett uppföljningsansvar, att tillsynskonferenser ska hållas vart tredje år för uppföljning och utveckling av både samverkan och tillståndsmätningar samt ett ansvar att regelbundet bjuda in företrädare för yrkestrafikbranscher och andra myndigheter till dialog och samråd.
- Transportstyrelsen har branschsamråd (samråd med yrkestrafikbranscherna) för att informera om pågående verksamhet, tillvarata yrkestrafikbranschernas synpunkter och skapa effektiva mötesformer. Branschsamråd med nationell inriktning ska ske två gånger per år. Även branschsamråd med regional inriktning ska ske två gånger per år.
- Återkommande tillståndsmätningar ska göras vart tredje år, dels tillståndsmätning av regelefterlevnaden inom yrkestrafiken på väg, dels tillståndsmätning av skatter och avgifter för innehavare av yrkestrafiktillstånd och taxitrafiktillstånd. Transportstyrelsen kommer under år 2014 att, i samverkan med andra myndigheter och berörda branscher, arbeta med att utveckla kommande tillståndsmätningar.
- Marknadsövervakning avseende marknaden för taxitrafik är under uppbyggnad för att bättre möta de behov av statistik och kunskapsunderlag som är nödvändiga för att ge en korrekt bild av hur taximarknaden och eventuella delmarknader ser ut och utvecklas.
- Transportstyrelsen arbetar för att ett riskvärderingssystem för taxi ska införas från och med den 1 januari 2015.
- Arbeta med att bygga en teknisk lösning pågår för att möjliggöra kontroll av anställda förars behörigheter som t.ex. körkort, taxiförarlegitimationer och yrkeskompetensbevis.